

Miljösamverkan Sydost har tagit fram detta förslag till information om cisterner. Förslaget har remitterats till miljöförvaltningarna i Västervik, Nybro, Mönsterås, Torsås, Hulthsfred och Mörbylånga. Räddningstjänsten i Västervik och Kalmar har inkommit med synpunkter. Förslaget bygger på SNFS 2000:4 samt föreslagna ändringar i remissen från NV daterad 2002-11-26 (förslaget träder i kraft december 2003, enligt NV).

Synpunkter och förslag har sammanställts av Karen Jensen, Miljösamverkan Sydost. Texten kan användas fritt med hänvisning till Miljösamverkan Sydost.

Kom ihåg att byta rödtexten mot aktuell förvaltnings namn. Bilden kommer från Miljö- och byggnadskontoret i Västervik och kan användas om namnet på tecknaren anges.

Regler för villatankar, farmartankar, spilloljetankar och andra cisterner

Denna information är en kort sammanfattning av gällande regler för cisterner i mark och cisterner ovan mark upp till 10 m³ och som innehåller diesel, eldningsolja eller spillolja.

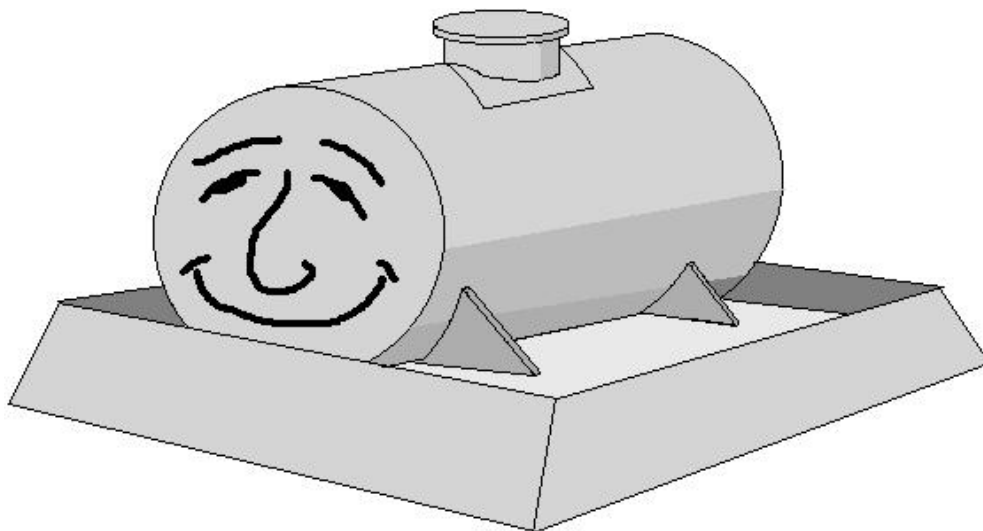

Bild: C. Hermansson

Varför?

Mark, vatten, växter och djur skadas vid utsläpp av olja från läckande cisterner. Skadorna håller i sig länge och saneringskostnaderna är stora.

Du är skyldig att underrätta **miljökontoret** om du upptäcker att din cistern har läckt.

Stålcisterner rostar och plastcisterner kan ta skada av tillsatssämnena i oljan. Eventuella skador kan endast upptäckas vid en kontroll eller besiktning av cisternen. För att undvika skador finns bestämmelser om vilka cisterner som får användas, var de får ställas och hur ofta de ska besiktigas. Särskilda regler gäller för cisterner inom vattenskyddsområden. Kontakta **miljökontoret** om du är osäker på om din cistern ligger inom ett vattenskyddsområde.

Vem är ansvarig?

Cisternägaren är i regel ansvarig för att sköta cisternen och förebygga olyckor. Ägaren ska känna till vilka regler som gäller för cisterner.

Om en olycka skulle ske och det visar sig att reglerna inte följts kan det uppstå problem med ersättning från försäkringsbolaget.

Om du har ett företag är det bra att införa kontrollrutiner på cisternerna i egenkontrollen.

Vilka regler finns och vem är tillsynsmyndighet?

Regler för cisterner i mark och cisterner mellan 1-10 m³ ovan mark (obs! 250 liter inom vattenskyddsområde) och som innehåller eldningsolja, dieselolja eller spillolja finns i Naturvårdsverkets bestämmelser (NFS 2000:4+ ändringar). För mera information gå in på webbplatsen www.environ.se.

Lokala vattenskyddsföreskrifter kan även innehålla bestämmelser om cisterner.

Miljönämnden i din kommun har tillsynsansvaret över Naturvårdsverkets bestämmelser*.

*Undantag gäller miljöfarliga A- och B- verksamheter där Länsstyrelsen har tillsynen. Särskilda villkor för förvaring av brandfarlig vara kan finnas i tillståndet.

Regler för hur cisternerna ska konstrueras och installeras finns i Räddningsverkets bestämmelser (SÄIFS 1997:9). I dessa regler finns även krav på övriga cisterner och brandfarliga produkter som inte regleras av Naturvårdsverket. Se webbplatsen www.srv.se för mer information.

Räddningsnämnden i din kommun har tillsynsansvaret över Räddningsverkets bestämmelser.

Bygglov kan krävas för installation av en utomhuscistern, kontakta [byggnadsinspektören](#) i din kommun.

När ska [Miljökontoret](#) informeras?

Informera [Miljökontoret](#) senast 4 veckor innan du:

- Installerar en cistern eller rörledningar i mark
- Installerar en cistern utomhus ovan mark som rymmer mellan 1-10m³ och som rymmer diesel, eldningsolja eller spillolja. En inomhuscistern utanför ett vattenskyddsområde behöver inte anmälas.
- Hanterar mer än 250 liter brandfarlig vätska eller installerar en cistern inom ett vattenskyddsområde.
- Börjar använda en avställd cistern
- Använder en cistern som finns i marken, utomhus eller inom vattenskyddsområde och som inte tidigare har anmälts till [miljökontoret](#).

Blanketter kan hämtas på [www.kommun...](#) Handläggningen kostar.... [kronor](#)

Regler vid installation, reparation och avställning

Vid installation av en cistern ska en installationskontroll utföras av ett ackrediterat kontrollorgan.

En revisionskontroll ska utföras vid ändrad användning, efter skada, vid flyttning eller om rör eller slangledningar har ändrats.

Cisternen ska tömmas och rengöras vid avställning. Avfallet som uppkommer vid rengöring och tömning är farligt avfall och särskilda krav ställs på denna hantering.

Cisternen bör tas upp och lämnas för skrotning. Sandfyllning av cisternen kan vara ett alternativ om det exempelvis medför sättningsskador att ta upp cisternen. Sandfyllning får endast ske efter klartecken från [miljökontoret](#). Det är viktigt att ta bort påfyllningsröret och avluftningsanordningen så att cisternen inte påfylls av misstag.

Invallning och tankning

Invallningen ska rymma hela cisternens volym. Om flera cisterner lagras inom samma invallning ska den rymma minst hälften av den lagrade volymen. Invallningen ska vara tät och hållbar mot den vätska som förvaras i den.

En invallning kan bestå av betong, plåt/stål eller vara dubbelväggig. I vanliga fall finns tak på utomhustankar för att undvika vatten inom invallningen. Lämna 40 cm mellan cistern och vall för att kunna besiktiga cisternen.

Rörledningarna till en tank bör inte ligga i golvet eller marken eftersom ett eventuellt läckage inte kan upptäckas.

Vid tankning från cistern ska ytan vid tankområdet vara tät och möjliggöra uppsamling av spill.

Regler inom vattenskyddsområde

Alla nya cisterner inom vattenskyddsområden ska invallas. Befintliga cisterner som inte är invallade ska besiktigas oftare, vilket innebär att det på sikt är lönsammare att invalla.

Miljökontoret kan ställa krav på att cisternen invallas om det finns risk för vatten- eller markförorening, exempelvis om en dag- eller avloppsvattenbrunn finns nära cisternen.

Observera att ytterligare krav på cisterner kan finnas i vattenskyddsföreskrifterna, kontakta miljökontoret för mer information.

Cisterner inom vattenskyddsområden ska märkas med informationsskylt, se bild.

(Bild på informationsskylt , vattenskyddsområde)

Regler utanför ett vattenskyddsområde

Om ingen risk för vatten- eller markförorening finns kan cisternen placeras på en plan yta där ett eventuellt läckage kan insamlas och omhändertas. Miljökontoret kan dock alltid ställa krav på invallning om risk för vatten- eller markförorening finns. Ett skydd mot påkörningar måste anordnas kring cisternen.

Hur ofta ska cisternen besiktigas?

Cistern	Kontrollintervall	Tid för besiktning
K-cistern ¹ utomhus	12 år	Senast 1 juli 2004 ⁵
K-cistern inomhus	12 år	Senast 1 juli 2006 ⁵
S-cistern ² utomhus	6 år	Senast 1 juli 2004 ⁵
S-cistern inomhus	6 år	Senast 1 juli 2006 ⁵
K-cistern i mark	12 år	Löpande kontroll
S-cistern i mark	6 år	—
K-cistern utomhus utan invallning inom vattenskyddsområde	6 år ³	—
S-cistern inomhus utan invallning inom vattenskyddsområde	3 år ⁴	—

1. K-cistern = Både cistern och rörledningarna är korrosionsskyddade

2. S-cistern = Varken cistern eller rörledningarna är korrosionsskyddade

3. Kan ökas till 12 år om tanken invallas och rörledningarna är korrosionsskyddade

4. Kan ökas till 6 år om tanken invallas och rörledningarna är korrosionsskyddade

5. För att veta när nästa besiktning ska utföras på en cistern som besiktigats före 2004/2006 ska ovanstående kontrollintervall användas.

Vem får utföra en cisternbesiktning?

Kontroll och besiktning ska utföras av en ackrediterad kontrollant.

Följande företag är ackrediterade i Kalmar län:

- Anders Tank Service AB, Vimmerby. Tel 0492-17820
- Bo Alvarsson AB, Kalmar. Tel 0480-195 25
- Franssons Tankservice, AB I , Nybro. Tel 0481 175 00
- Ragn-Sells Specialavfall AB, Oskarshamn. Tel 0491-77311
- Kalleguta Slamtömning AB, Köpingsvik, Tel. 0485-710 42

Kontrollrapport

Efter besiktningen skriver kontrollanten en kontrollrapport. Skicka en kopia till **Miljökontoret** om cisternen finns utomhus, ligger i marken eller finns inom ett vattenskyddsområde.

Om cisternen finns inomhus och utanför ett vattenskyddsområde ska rapporten förvaras av den som använder cisternen och kunna visa upp för **Miljökontoret** vid begäran.

Statens Räddningsverks bestämmelser

Tillstånd för hantering av brandfarlig vara ska sökas hos **Bygglövkontoret eller den kommunala förvaltning som ansvarar för det**, om mängden överstiger värdena i tabellen nedan.

I tillståndet regleras bl.a. avståndet från cisternen till byggnader. Avståndet beror på volym, vätskan, byggnad och verksamhet.

HANTERING	VOLYM	
	Klass 1,2 och 3-vätska*	Klass 3-vätska för uppvärmning eller el-produktion
Yrkesmässig vid publik verksamhet**	100 liter	10 000 liter
Övrig yrkesmässig, inomhus	250 liter	10 000 liter
Övrig yrkesmässig, utomhus	3 000 liter	50 000 liter
Förvaring i mark, yrkesmässig eller hushåll	1000 liter	---***
Inomhus och utomhus, Per hushåll för hushållets behov	100 liter	10 000 liter

*

Klass 1: exempelvis bensin och thinner – Vätskor med flampunkt under 21° C.

Spillolja klassas som brandfarlig vätska klass 1 såvida man inte kan styrka flampunkten

Klass 2: exempelvis fotogen och lacknafta – Vätskor med flampunkt mellan 21° och 55° C

Klass 3: exempelvis diesel eller eldningsolja – Vätskor med flampunkt mellan 55° och 100°C. Flampunkten på vätskan finns angiven i produktinformationsbladet/varuinformationsbladet.

** exempelvis festivaler, restauranger, skolor, varuhus, vårdinrättningar, sportarrangemang och dylikt.*** Inget tillstånd behövs för hantering av brandfarlig vara, anmälan krävs enligt miljöbalken

Ta kontakt med Räddningstjänsten för mera information om Räddningsverkets bestämmelser.

Miljökontoret tel.,Räddningstjänsten tel.och Byggkontoret tel.